

Kulttuurivelka

Yleisölle avoin seminaari

torstaina 17.9.2015 klo 13.00–18.00

Carelicumin auditoriossa, Koskikatu 5, Joensuu

Tuoreessa museomaakuntien vertailussa tuodaan esiin suomalaisten museoiden ahdinko. Museotilastosta käy ilmi, että Pohjois-Karjala on yksi Suomen neljästä heikoimmin resurssoidusta alueesta. (Ks. Kallio 2015: http://museoliitto.blogspot.fi/2015_01_01_archive.html.) Joensuussa tämä on tarkoittanut muun muassa sitä, että työntekijöiden jäädessä eläkkeelle tilalle ei ole palkattu uusia asiantuntijoita. Niinpä meiltä puuttuukin arkeologian ja rakennusperinnön suojelun asiantuntemus kokonaan. Hätää on kärsimässä myös muu kulttuuriympäristön suojeluun ja neuvontaan liittyvä viranomaistoiminta, erityisesti ELY-keskukset. Rahasta ja työntekijöistä on huutava pula, pelkkä hyvä tahto ei riitä.

Eikö meillä Pohjois-Karjalassa ja Joensuussa ole kiinnostavia muinaismuistoja ja tärkeää kaupunkihistoriaa, meille yhteistä kulttuuriperintöä, jota olisi tärkeä suojella? Vai onko niin, että meillä ei *kohta enää* ole näitä, koska museoiden ja kulttuuriympäristön viranomaistoiminnan rahoituksesta jatkuvasti säästetään ja meitä pelotellaan suojelun kalleudella – ja saadaan näin viimeisetkin arvokkaat kohteet hävitettyä? Kyse ei ole pelkästään velvoitteista menneisyyden ihmisiä kohtaan vaan kyse on myös nykyisyydestä ja tulevaisuudesta. Samalla kun hävitetään historiallisia muistomerkkejä, hävitetään myös alueen vetovoimatekijöitä, niitä joiden varaan alueen yrityksetkin rakentavat omaa toimintaansa ja tulevat sukupolvet elämäänsä. – Menneet sukupolvet ovat antaneet meille viestikapulan, joka meidän pitäisi luovuttaa tuleville sukupolville, mutta tyrimmekö koko viestijuoksun?

Mitä tilanteen korjaamiseksi pitäisi tehdä? Mitä mahdollisuuksia ja haasteita luo Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta, jonka Suomi on hyväksynyt vuonna 2013 ja jonka kansallinen toimeenpanosuunnitelma on juuri julkaistu? Sopimuksen mukaan yhteisöillä tulee olla keskeinen rooli aineetonta kulttuuriperintöä tunnistettaessa ja määriteltäessä (ks. Museoviraston kotisivut: <http://www.aineetonkulttuuriperinto.fi/fi/toimeenpano-suomessa>)

Näitä kysymyksiä, kulttuuriperinnön muotoja ja merkitystä, suojelun juridiikkaa ja välinpitämättömän ympäristösuhteen taustalla olevia voimia ruoditaan yleisölle avoimessa, keskusteleavassa **Kulttuurivelka-seminaarissa** Carelicumin auditoriossa. Puhujina ja keskustelemassa on eturivin asiantuntijoita kulttuuriperinnön tutkimisen, vaalimisen ja arvioinnin saralta. Keskustelu jatkuu **Kulttuurikumous-klubilla** ravintola Sointulassa (Kirkkokatu 22) klo 19.45 alkaen.

Tapahtumien välissä on mahdollisuus nähdä Tommi Raution **Oothan vielä -dokumenttielokuva (2013)** Ravintola Jokelan suojelukamppailusta. Elokuvan esitys on Carelicumin auditoriossa ja alkaa kello 18:00. (Käynti Carelicumiin tuolloin Torikatu 21 C -rapun kautta, portaat alas. Elokuva kestää 95 min.) Iltaklubilla ohjaaja on paikalla kertomassa elokuvansa tekemisestä ja vastaanotosta. Myös kulttuuriravintolan toteuttamisesta ja sen suojelusta vastanneet ja siitä kiinnostuneet saavat klubilla puheenvuoron. Illan musiikista vastaa **Huojuva lato**-orkesteri, jonka ohjelmistossa kuullaan mm. Suonna Konosen Wanha Jokela -aiheisia lauluja.

Tapahtuma on maksuton eikä siihen tarvitse ennalta ilmoittautua. Tapahtuman järjestää Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura ry. Kaikki kulttuuriperinnöstä kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan!

Kulttuurivelka-seminaarin ohjelma

Torstaina 17.9.2015 klo 13.00–18.00

Carelicumin auditoriossa, Koskikatu 5, Joensuu

13:00 Avaussanat

Sinikka Vakimo, Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura ry.

13:10 Faron sopimuksen tavoitteet ja kulttuuriperintöpolitiikan toivottu suunta

Pauliina Latvala, Porin yliopistokeskus, Turun yliopisto

13:50 Kulttuuriympäristötoiminnan haasteita Itä-Suomessa

Juha Vuorinen, Museovirasto

14.30 Rakennussuojelun menetelmiä ja toimijoita:

*Joensuun ruutukaava-keskustan rakennussuojeluhistoria 1960-luvulta
2000-luvulle*

Pekka Piiparinen, Päijät-Hämeen maakuntamuseo

15:10 Kahvitauko

15:45 Kokemuksia kulttuuriympäristöasiantuntijoiden koulutuksesta

Jyväskylän yliopistossa

Helena Lonkila, Jyväskylän yliopisto

16:15 Matkailualan kouluttajan näkökulma alueen kulttuurisiin vetovoimatekijöihin

Tarja Kupiainen, Karelia-amk

*16:45 Oikeudellisia näkökulmia aineellisen kulttuuriperinnön vaalimiseen
ja erityishuomioita kaavoituksesta*

Jussi Airaksinen, Itä-Suomen yliopisto

17:15 Mitä tarkoittaa vanhan rakennuksen huonokuntoisuus?

Teemu Tahvanainen, Räppänä ry.

17:45 Seminaarin päätös

18:00 Oothan vielä –elokuva (2013, 95 min.), Carelicumin auditoriossa.

(Käynti Carelicumiin tuolloin Torikatu 21 C -rapun kautta)

19:45–02:00 Kulttuurikumous-klubi, Ravintola Sointulassa.

Vanhan Jokelan suojelijat kertomassa kokemuksistaan. Musiikista vastaa
Huojuva lato -orkesteri.

*Tapahtumiin on vapaa pääsy
Tervetuloa!*